

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЯВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ВЛОЦЛАВЕКУ
ВИЩА ШКОЛА МЕНЕДЖМЕНТУ
ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ (ISMA)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА
*за сприяння міжнародних організацій, медичних асоціацій
та об'єднань*

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН
В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я:
МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, КОМУНІКАЦІЯ»**

*31 травня 2024 року
м. Одеса, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Запорожан Валерій Миколайович – ректор Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України (головний редактор);
Орабіна Тетяна Миколаївна – директор Департаменту медичних послуг Міністерства охорони здоров'я України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця;
Марічерда Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор (науковий редактор);
Дьякон Роман – президент правління Вищої школи менеджменту інформаційних систем (ISMA), доктор технічних наук, професор, академік;
Бука Станіслав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор економічних наук, професор;
Борц Вікторія Ігорівна – гарант освітньо-професійної програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом», професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук;
Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Мельник Євгенія Олександрівна – керівник Академії Національної служби здоров'я України;
Сєбов Денис Михайлович – директор Комунального некомерційного підприємства «Міська клінічна лікарня № 10» Одеської міської ради, доктор медичних наук, професор;
Гавриченко Дмитро Георгійович – медичний директор Товариства з обмеженою відповідальністю «Дім медицини», доктор медичних наук, професор;
Вартанова Олена Вікторівна – професор кафедри управління та смарт-інновацій Київського національного університету технологій та дизайну, старший науковий співробітник Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені К.В. Мамутова» Національної академії наук України, практичний психолог, доктор економічних наук, професор;
Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;
Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

С 91 **Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація:** Міжнародна наукова конференція, 31 травня 2024 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. 176 с.

ISBN 978-966-397-406-4

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

УДК[005.5:614]-043.7"313"(062.552)

ISBN 978-966-397-406-4

© Одеський національний медичний університет, 2024
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ВІДНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК СТІЙКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Аналіз механізмів забезпечення якості в системі охорони здоров'я України Борщ Вікторія Ігорівна, Лазор Олена Борисівна.....	8
Модернізація української медичної освіти в умовах глобалізації, реформ та воєного стану Борщ Вікторія Ігорівна, Пастухов Олександр Олександрович	12
Comparative Analysis of Risk Management in the Health Systems in Ukraine and the Republic of Kazakhstan Valakh Viktoria Volodymyrivna, Alimov Olzhas.....	15
Правове регулювання надання акушерсько-гінекологічної допомоги дітям в умовах війни в Україні Валах Вікторія Володимирівна, Гладчук Зіновій Ігорович	19
Система охорони здоров'я України в умовах воєнного стану: сучасні виклики та механізми їх подолання Гордійчук Катерина Ігорівна.....	23
Переваги інвестування в людський капітал в охороні здоров'я Данилко Михайло Валерійович.....	27
Медичні інновації та право інтелектуальної власності українських ЗВО Дружкова Ірина Сергіївна	30
Автономізації медичних закладів в умовах реформування системи охорони здоров'я Клочкова Марина Володимирівна.....	34
Просування нових медичних послуг як складова маркетингової стратегії медичного закладу Князькова Валентина Яківна, Бондаренко Віта Геннадіївна.....	36
Marketing in the field of healthcare in Ukraine: key aspects and challenges Nemchenko Hanna Valeriivna, Dymar Sergii Eduardovych.....	40
Організаційно-управлінські механізми управління ризиками в системі охорони здоров'я Орабіна Тетяна Миколаївна, Марічерета Валерія Геннадіївна	44
Формування адаптивного механізму управління медичним закладом у кризових умовах Рудінська Олена Володимирівна, Щербакова Валерія Володимирівна	47

Створення кластерного закладу охорони здоров'я спроможної мережі госпітального округу: від отримання статусу до затвердження статуту Себов Денис Михайлович, Якименко Олена Олександрівна, Коротасва Вікторія Анатоліївна, Маркіна Катерина Володимирівна.....	51
Пріоритетність доступності медичних послуг в умовах сучасної реформи та воєнного стану Хлібородова Ірина В'ячеславівна, Шахов Віталій Володимирович, Лінькова Тетяна Василівна.....	55
Впровадження кліматичних сервісів як інноваційна стратегія сталого розвитку системи охорони здоров'я України Шаблій Тетяна Петрівна	59

СЕКЦІЯ 2. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я

Інформаційний менеджмент у закладах вищої медичної освіти Бурячківський Едуард Станіславович, Анненкова Ірина Петрівна, Шпильова Катерина Олександрівна.....	63
Досвід застосування цифрових технологій в стоматологічній практиці Гороховський Владислав Васильович, Тарасенко Ірина Йосипівна, Швиденко Юлія Юріївна	67
Впровадження маркетингових цифрових технологій в закладах охорони здоров'я Кордзая Натела Ревазівна, Марічерда Валерія Геннадіївна.....	69
Інформатизація управління медичними закладами Слободяник Наталія Володимирівна	72

СЕКЦІЯ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасні питання організації системи фармацевтичного забезпечення лікарськими засобами Волощук Христина Юріївна, Хлібородова Ірина В'ячеславівна, Беляєва Оксана Іванівна	76
Важливість впровадження бізнес-орієнтованої системи управління на фармацевтичному підприємстві Ящук Ірина Сергіївна, Унгурян Ліана Михайлівна, Беляєва Оксана Іванівна	79

СЕКЦІЯ 4. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ БІЗНЕСІ

Стан здоров'я працівників медичної галузі в сучасних реаліях України

**Благовещенська Альона Вікторівна,
Пустовойт Тетяна Борисівна, Рогова Олена Геннадіївна 82**

Актуальність створення приватного медичного центру
в галузі кардіології

Кусик Наталія Львівна, Закритов Денис Олексійович..... 87

Проблеми фінансування державними (комунальними) підприємствами
у галузі охорони здоров'я

Кусик Наталія Львівна, Кострицький Євген Євгенович 91

Актуальність створення багатопрофільних клінік
в сегменті реабілітаційних послуг

Кусик Наталія Львівна, Птяшко Дмитро Валерійович..... 94

Деякі тенденції розвитку ринку приватних медичних послуг
в Україні

Кусик Наталія Львівна, Яблончук Вікторія Георгіївна 97

Ефективність медичного персоналу в університетських клініках
як запорука впровадження сучасних технологій
в сфері громадського здоров'я

**Приболовець Ксенія Олексіївна,
Рудінська Олена Володимирівна..... 101**

СЕКЦІЯ 5. РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КЛІНІК У РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Університетські клініки як лідери у впровадженні передових
медичних технологій та практик

**Бусел Світлана Валентинівна,
Хлібородова Ірина В'ячеславівна,
Берегова Катерина Василівна..... 104**

Вибрані питання комплексного лікування ускладнених
декубітальних виразок м'яких тканин

**Вергун Андрій Романович, Мацях Юрій Михайлович,
Литвинчук Михайло Михайлович..... 107**

University clinic – as a necessary condition for the formation
of professional competences of future dentists

Gorb-Gavrylchenko Inna Viktorivna..... 111

Інноваційні підходи до формування та розвитку академічного реабілітаційного центру у закладі вищої освіти Горошко Вікторія Іванівна	114
Роль наукових парків у комерціалізації університетських інновацій та підтримці сталого розвитку національної медичної індустрії Гребенник Наталя Григорівна	118

СЕКЦІЯ 6. ПСИХОЛОГІЯ КОМУНІКАЦІЙ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

Порядок взаємодії органів охорони здоров'я при документуванні домашнього насильства Бабкіна Олена Петрівна, Данильченко Світлана Іванівна	122
Навички комунікації та фасилітації при консультиванні пацієнтів без фізичного контакту Белозерцева-Баранова Юлія Євгенівна, Скороходова Юлія Вікторівна	129
Аналіз факторів професійного вигорання і задоволеності життям співробітників і студентів закладів освіти в контексті управління корпоративним благополуччям Варганова Олена Вікторівна, Рудінська Олена Володимирівна	131
Аспекти стрес-менеджменту та шляхи подолання професійного вигорання медичних працівників Красіленко Тетяна Миколаївна, Рудінська Олена Володимирівна	136
Комунікація як шлях до психологічного комфорту в процесі професійної діяльності медичних працівників Мовлянова Наталія Вікторівна, Федоренко Оксана Віталіївна, Хлібородова Ірина В'ячеславівна	141
The psychology of marketing under martial law Nemchenko Hanna Valeriivna, Bondarenko Kateryna	145
Система комунікацій в комплексній медико-соціальної і психологічної допомоги хворим на деменцію Прокопенко Наталія Олексіївна, Вялих Тетяна Ігорівна, Величко Наталія Миколаївна	148

Професійні та комунікативні компетентності здобувачів вищої медичної освіти Рожковська Наталя Миколаївна, Попова Лідія Михайлівна, Шевченко Ольга Іванівна	151
---	------------

СЕКЦІЯ 7. ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Machine learning-driven identification of multi-targeted lead compounds among 5,6-dihydro-tetrazolo[1,5-c]quinazolines for neurodegenerative and neglected tropical diseases

Antypenko Lyudmyla Mykolaivna, Antypenko Oleksii Mykolaiovych	155
--	------------

Специфіка застосування штучного інтелекту в медицині в контексті інновацій та загроз

Князькова Валентина Яківна, Криленко Володимир Ігорович....	159
--	------------

The implementation of artificial intelligence technologies in healthcare during martial law and war

Kolesnikov Yevhennii Borysovych, Kolomiets Nataliia Mykolaivna ...	162
---	------------

Впровадження технологій штучного інтелекту в галузі охорони здоров'я

Кузмичова Анастасія Сергіївна	166
--	------------

Інноваційні рішення штучного інтелекту для вдосконалення діагностики та терапії

Черленюк Юрій Юрійович.....	170
------------------------------------	------------

ВПРОВАДЖЕННЯ КЛІМАТИЧНИХ СЕРВІСІВ ЯК ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Шаблій Тетяна Петрівна

кандидат медичних наук, доцент,

доцент кафедри акушерства та гінекології

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Повоєнний розвиток медичної галузі економіки України повинен бути спрямований також на виклики для сталої національної системи охорони здоров'я, які несе сучасна кліматична криза і екологічні токсини та забруднювачі в умовах війни. Екологічні ризики війни суттєво погіршують існуючі виклики для здоров'я населення внаслідок зміни клімату, сприяючи подальшій депопуляції країни. Задля забезпечення довгострокового відтворення населення України у рамках Стратегічної цілі 2 – зниження рівня передчасної смертності (до 65 років) в Національному Проєкті Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року, потрібна профілактика захворювань системи кровообігу, питома вага яких в 2020 році складала 39,1 % [7]. Також необхідно враховувати потенціал прийняття і впровадження програм репродуктивного та сексуального здоров'я у рамках Стратегічної цілі 1 – Створення умов для підвищення народжуваності, підтримки сім'ї, яке значно зменшує існуюча кліматична криза. Ці задачі можливо вирішати за допомогою між- і трансдисциплінарної післядипломної підготовки лікарів і осіб, які приймають рішення, задля отримання лікарів, які є компетентними, мотивованими та у змозі працювати в умовах сучасних викликів, таких як глобалізація, зміна клімату, екологічні токсини та забруднювачі і мають необхідні компетентності у вирішенні широкого кола питань пом'якшення наслідків впливу факторів зміни клімату, актуальних безпосередньо для України. При цьому важливим є зрушення до профілактики та зміцнення здоров'я, а не просто лікувальних послуг. ОНМедУ бере участь у реалізації Проєкта ERASMUS+ «ClimEd: Multilevel Local, Nation- and Regionwide Education and Training in Climate Services, Climate Change Adaptation and Mitigation / Багаторівнева освіта та професійне навчання з питань кліматичних послуг, адаптації до змін клімату та їх пом'якшення в локальному, національному та регіональному масштабах», Грантова угода № 619285-EPP-1-2020-1-FI-EPPKA2-CBHE-

JP, який спрямований на розробку компетентнісних навчальних програм для безперервної комплексної підготовки фахівців у сфері кліматичних послуг в Україні, започаткування та розвиток додаткової освіти зі зміни клімату для осіб, які приймають рішення, експертів у клімато-залежних сферах, галузях економіки та широкої громадськості, які сприяють стабілізації національної економіки в умовах зміни клімату та її адаптації.

Також стратегічно необхідна глобальна стандартизація навчальних програм підготовки студентів-медиків, щоб забезпечити наступність в умовах збільшення міжнародної міграції лікарів і пацієнтів і зростання кількості медичних шкіл у всьому світі [1]. Для того, щоб навчальні програми максимально відповідали запитам стейкхолдерів, вони повинні бути живими, гнучкими, тобто відповідати потребам і викликам національних систем охорони здоров'я.

В умовах України актуальними з факторів зміни клімату є теплові хвилі / екстремально високі температури повітря (спека) та забруднення повітря дрібними твердими частинки PM_{2,5}; PM₁₀, екологічні токсини та забруднювачі в умовах війни [6]. Вплив дрібних твердих часток навколишнього середовища (PM_{2,5}) є головним фактором екологічного ризику для глобального тягаря хвороб та четвертим за величиною фактором ризику глобальної смертності [4]. Поруч дослідників описано значну позитивну кореляцію між забрудненням та екстремальними температурами повітря, їх синергічні ефекти на вагітних, плід у вигляді невиношування вагітності, передчасних пологів, гіпертензивних станів при вагітності, преєклампсії, затримки росту плода, гестаційного діабету, вроджених аномалій плода, включаючи конотрункальні та септальні вади серця, мертвонародження, передчасного відшарування плаценти та ін. [2, 3, 6]. Більшість з них відноситься до плацент-асоційованих ускладнень вагітності або великих акушерських синдромів, враховуючи розвиток ендотеліальної дисфункції і плацентарної недостатності як умови їх розвитку у відповідь на вплив ушкоджуючих факторів. В умовах зміни клімату виникнення цієї патології вагітності слід вважати умовно-запобіжним.

Саме клімат-орієнтована медицина – потужній інструмент профілактики передчасної смертності, особливо з боку лідируючих серцево-судинних захворювань, патології респіраторної системи, трансмісивних захворювань, а також збереження репродуктивного і психічного здоров'я, зниження ускладнень вагітності і профілактики несприятливих неонатальних наслідків. Клімато-орієнтована медицина – це підхід до медичної практики і захисту здоров'я, який враховує ушкоджуючий вплив кліматичних умов на організм людини. Цей підхід включає в себе адаптацію методів профілактики, діагностики та лікування до регіональних кліматичних особливостей. Ключові аспекти клімато-орієнтованої

медицини включають: точний прогноз погоди, кліматичні сервіси у вигляді передових технологій для збору, аналізу інформації та інтерпретації і прогнозу впливу кліматичних факторів на здоров'я, а також персоніфіковані рекомендації з метою профілактики ускладнень в уразливих верствах населення.

Створення комунікаційної стратегії для кліматичних послуг у клімат-асоційованих медичних спеціальностях передбачає вирішення питань про комфортний або некомфортний вплив кліматичних факторів на здоров'я людини або окремих систем організму та передачу цієї інформації постачальникам медичних послуг з метою розробки найкращого пакету рішень по пом'якшенню їх впливу, зменшенню чи уникненню негативних наслідків або ризиків (адаптацію, мітігацію).

Розрізняють: короткострокові (1 день – 1 тиждень, але менше, ніж сезон), середньострокові (сезон) та довгострокові (10–30 років) заходи адаптації /мітігації окремо для комфортних та некомфортних умов – для адміністрації, приватних компаній, інших (лікарів).

В кожній вузькій спеціальності можлива комбінація комунікаційних стратегій: ініціативи громадського здоров'я, моніторинг і спостереження, механізм зворотного зв'язку, цифрові інструменти та програми, телемедицина та диджиталізація медичної галузі, програми залучення громади, міжсекторальна співпраця, дослідницькі партнерства, практики сталого розвитку в охороні здоров'я, стійка до клімату інфраструктура, навчальні майстер-класи та семінари, інтерактивні платформи для громадської освіти, підтримка розробки політики, адвокація політики та ін.

Використовуючи передові технології, аналіз даних і прогнозне моделювання, інтегруючи кліматичні дані у клімат-асоційовані медичні спеціальності, експерти та медичні працівники можуть розробляти системи раннього попередження про спалахи інфекційних захворювань, надзвичайні ситуації, створювати цільові втручання для захисту вразливих верств населення та інформувати чиновників про необхідні політичні рішення, спрямовані на сприяння стійкості громадського здоров'я до викликів, які породжує зміна клімату. Потрібна міжсекторальна взаємодія кваліфікованих в питаннях клімато-орієнтованої медицини кадрів і осіб, які приймають рішення, з представниками інших клімато-залежних галузей економіки – з метою розробки науково обґрунтованих стратегій захисту громадського здоров'я.

Впровадження кліматичних сервісів у систему охорони здоров'я України дозволить значно знизити передчасну смертність, підвищити сталість національної системи охорони здоров'я, а, інвестиції у здоров'я дітей і жінок – у довгостроковій перспективі будуть сприяти підвищенню демографічного потенціалу України.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Література:

1. Atiomo W. U., Casper G., Symonds I. et al. A common curriculum in obstetrics and gynecology for medical students globally. *Int J. Gynecol Obstet.* 2024;00:1-6. <https://doi.org/10.1002/ijgo.15544>
2. Cao L, Diao R, Shi X, Cao L, Gong Z, Zhang X, Yan X, Wang T, Mao H. Effects of Air Pollution Exposure during Preconception and Pregnancy on Gestational Diabetes Mellitus. *Toxics.* 2023 Aug 24;11(9):728. doi: 10.3390/toxics11090728. PMID: 37755739; PMCID: PMC10534707.
3. FIGO Opinion Paper. Climate Crisis and Health Statement, 15th April 2020 <https://www.figo.org/news/statement-climate-crisis-and-health>
4. Gakidou E.; Afshin A.; Abajobir A. A.; Abate K. H. et al. Regional, and National Comparative Risk Assessment of 84 Behavioural, Environmental and Occupational, and Metabolic Risks or Clusters of Risks, 1990–2016: A Systematic Analysis for the Global Burden of Disease Study 2016. *Lancet* 2017, 390 (10100), 1345–1422, doi: 10.1016/S0140-6736(17)32366-8
5. Koman P. D., Hogan K. A., Sampson N., Mandell R. et al. Examining Joint Effects of Air Pollution Exposure and Social Determinants of Health in Defining "At-Risk" Populations Under the Clean Air Act: Susceptibility of Pregnant Women to Hypertensive Disorders of Pregnancy. *World Med Health Policy.* 2018 Mar;10(1):7–54. doi: 10.1002/wmh3.257.
6. Wilson, L., New, S., Daron, J., Golding, N. Climate Change Impacts for Ukraine. Met Office, 2021.
7. Проект Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року. Київ, 2024. <https://www.msp.gov.ua/projects/870/>.